חידון התנ"ך הארצי לנוער
פסיון: סיפורי הגאולה בתנ"ך
אריאל
חידון התנ"ך הארצי לילדים

פרק תנ"ך סניפי

ספר שופטים, פרק א'

מבוא לספר שופטים

בספר שופטים שלושה חלקים מרכזיים:

הראשון, מתחילת הספר עד פרק ג' פס' ו':
הקדמה לספר שופטים והחטאים שגרמו להידרדרות העם.
מאפייני התקופה: חטא- עבודה זרה, עונש- השתעבדות לעם זר, זעקה ל-ה', תשועה ע"י שופט. וחוזר חלילה. **(ראו בתרשים)**

השני, עד סוף פרק ט"ז:
פרוט ימי השופטים ודרכי פעולתו של כל שופט.

והשלישי, עד סוף הספר:
בעיות פנימיות בתוך העם, כדוגמת פסל מיכה, נחלתם החדשה של בני דן, פילגש בגבעה ועוד..

שופטים, פרק א'

פסוקים א'-י':
יהודה ושמעון נלחמים בכנענים גם לאחר תקופת יהושע. הם נלחמים באדוני בזק ומקצצים את בהונות ידיו ורגליו. יהודה גם כובש את ירושלים.

א וַיְהִי, אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ, וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, בַּיהוָה לֵאמֹר: מִי יַעֲלֶה-לָּנוּ אֶל-הַכְּנַעֲנִי
בַּתְּחִלָּה, לְהִלָּחֶם בּוֹ.
ב וַיֹּאמֶר יְהוָה, יְהוּדָה יַעֲלֶה: הִנֵּה נָתַתִּי אֶת-הָאָרֶץ, בְּיָדוֹ.
ג וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה אִתִּי בְגֹרָלִי, וְנִלָּחֲמָה בַּכְּנַעֲנִי, וְהָלַכְתִּי גַם-אֲנִי אִתְּךָ,
בְּגוֹרָלֶךָ; וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ, שִׁמְעוֹן.
ד וַיַּעַל יְהוּדָה, וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת-הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי בְּיָדָם; וַיַּכּוּם בְּבֶזֶק, עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ.
ה וַיִּמְצְאוּ אֶת-אֲדֹנִי בֶזֶק, בְּבֶזֶק, וַיִּלָּחֲמוּ, בּוֹ; וַיַּכּוּ, אֶת-הַכְּנַעֲנִי וְאֶת-הַפְּרִזִּי.
ו וַיָּנָס אֲדֹנִי בֶזֶק, וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו; וַיֹּאחֲזוּ אוֹתוֹ--וַיְקַצְּצוּ, אֶת-בְּהֹנוֹת יָדָיו וְרַגְלָיו.
ז וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי-בֶזֶק, שִׁבְעִים מְלָכִים בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים הָיוּ מְלַקְּטִים תַּחַת
שֻׁלְחָנִי--כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי, כֵּן שִׁלַּם-לִי אֱלֹהִים; וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַ͏ִם, וַיָּמָת שָׁם. {פ}
ח וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי-יְהוּדָה, בִּירוּשָׁלַ͏ִם, וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ, וַיַּכּוּהָ לְפִי-חָרֶב; וְאֶת-הָעִיר, שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ.
ט וְאַחַר, יָרְדוּ בְּנֵי יְהוּדָה, לְהִלָּחֵם, בַּכְּנַעֲנִי--יוֹשֵׁב הָהָר, וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה.
י וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה, אֶל-הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּחֶבְרוֹן, וְשֵׁם-חֶבְרוֹן לְפָנִים, קִרְיַת אַרְבַּע; וַיַּכּוּ אֶת-שֵׁשַׁי
וְאֶת-אֲחִימַן, וְאֶת-תַּלְמָי.

פסוקים י"א-ט"ו:
כיבוש קרית ספר ובקשת עכסה לתוספת נחלה

יא וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם, אֶל-יוֹשְׁבֵי דְּבִיר; וְשֵׁם-דְּבִיר לְפָנִים, קִרְיַת-סֵפֶר.
יב וַיֹּאמֶר כָּלֵב, אֲשֶׁר-יַכֶּה אֶת-קִרְיַת-סֵפֶר וּלְכָדָהּ--וְנָתַתִּי לוֹ אֶת-עַכְסָה בִתִּי, לְאִשָּׁה.
יג וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן-קְנַז, אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ; וַיִּתֶּן-לוֹ אֶת-עַכְסָה בִתּוֹ, לְאִשָּׁה.
יד וַיְהִי בְּבוֹאָהּ, וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאֹל מֵאֵת-אָבִיהָ הַשָּׂדֶה, וַתִּצְנַח, מֵעַל הַחֲמוֹר; וַיֹּאמֶר-לָהּ כָּלֵב, מַה-לָּךְ.
טו וַתֹּאמֶר לוֹ הָבָה-לִּי בְרָכָה, כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי, וְנָתַתָּה לִי, גֻּלֹּת מָיִם; וַיִּתֶּן-לָהּ כָּלֵב, אֵת גֻּלֹּת
עִלִּית, וְאֵת, גֻּלֹּת תַּחְתִּית.

סיכום הפרק, חלוקתו לנושאים והשאלות נלקחו מאתר "בני ציון- בונים קומה בתנ"ך" ולעלוי נשמת רבקה חיה בת מרסל מסודי. הציטוט מין המקורות לקוח מאתר "מכון ממרא"

תידון התנ"ך הארצי לילדים
אליאל

המשך פרק א'

פסוקים ט"ז-כ"א:
נחלת הקיני, ועזרת יהודה לשמעון בכיבושיו.

טז וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים, אֶת-בְּנֵי יְהוּדָה, מִדְבַּר יְהוּדָה, אֲשֶׁר בְּנֶגֶב עֲרָד;
וַיֵּלֶךְ, וַיֵּשֶׁב אֶת-הָעָם.
יז וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה, אֶת-שִׁמְעוֹן אָחִיו, וַיַּכּוּ, אֶת-הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב צְפָת; וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ, וַיִּקְרָא
אֶת-שֵׁם-הָעִיר חָרְמָה.
יח וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת-עַזָּה וְאֶת-גְּבוּלָהּ, וְאֶת-אַשְׁקְלוֹן וְאֶת-גְּבוּלָהּ, וְאֶת-עֶקְרוֹן, וְאֶת-גְּבוּלָהּ.
יט וַיְהִי יְהוָה אֶת-יְהוּדָה, וַיֹּרֶשׁ אֶת-הָהָר: כִּי לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת-יֹשְׁבֵי הָעֵמֶק, כִּי-רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם.
כ וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת-חֶבְרוֹן, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה; וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם, אֶת-שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק.
כא וְאֶת-הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם, לֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בִנְיָמִן; וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת-בְּנֵי בִנְיָמִן, בִּירוּשָׁלִַם,
עַד, הַיּוֹם הַזֶּה.

פסוקים כ"ב-כ"ו:
כיבוש בית אל על ידי שבט יוסף (השומרים ראו איש שיצא מהעיר, ועשו איתו הסכם, שאם יראה להם את הכניסה לעיר הוא ומשפחתו ינצלו, וכך אכן עשו).

כב וַיַּעֲלוּ בֵית-יוֹסֵף גַּם-הֵם, בֵּית-אֵל; וַיהוָה, עִמָּם.
כג וַיָּתִירוּ בֵית-יוֹסֵף, בְּבֵית-אֵל; וְשֵׁם-הָעִיר לְפָנִים, לוּז.
כד וַיִּרְאוּ, הַשֹּׁמְרִים, אִישׁ, יוֹצֵא מִן-הָעִיר; וַיֹּאמְרוּ לוֹ, הַרְאֵנוּ נָא אֶת-מְבוֹא הָעִיר, וְעָשִׂינוּ עִמָּךְ, חָסֶד.
כה וַיַּרְאֵם אֶת-מְבוֹא הָעִיר, וַיַּכּוּ אֶת-הָעִיר לְפִי-חָרֶב; וְאֶת-הָאִישׁ וְאֶת-כָּל-מִשְׁפַּחְתּוֹ, שִׁלֵּחוּ.
כו וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ, אֶרֶץ הַחִתִּים; וַיִּבֶן עִיר, וַיִּקְרָא שְׁמָהּ לוּז--הוּא שְׁמָהּ, עַד הַיּוֹם הַזֶּה.

פסוקים כ"ז-ל"ו:
שאר השבטים לא הורישו חלק מהכנענים והניחו להם להמשיך להתקיים במובלעות שבתוך נחלות השבטים ומשעבדים חלק מהם למס.
המובלעות הן: 1. לבנון. 2. בקעת בית שאן. 3. רצועת החוף.

כז וְלֹא-הוֹרִישׁ מְנַשֶּׁה, אֶת-בֵּית-שְׁאָן וְאֶת-בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת-תַּעְנַךְ וְאֶת-בְּנוֹתֶיהָ, וְאֶת-יוֹשְׁבֵי
(יוֹשְׁבֵי) דוֹר וְאֶת-בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת-יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת-בְּנוֹתֶיהָ, וְאֶת-יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת-בְּנוֹתֶיהָ;
וַיּוֹאֶל, הַכְּנַעֲנִי, לָשֶׁבֶת, בָּאָרֶץ הַזֹּאת.
כח וַיְהִי כִּי-חָזַק יִשְׂרָאֵל, וַיָּשֶׂם אֶת-הַכְּנַעֲנִי לָמַס; וְהוֹרֵישׁ, לֹא הוֹרִישׁוֹ.
כט וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ, אֶת-הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר; וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ, בְּגָזֶר.
ל זְבוּלֻן, לֹא הוֹרִישׁ אֶת-יוֹשְׁבֵי קִטְרוֹן, וְאֶת-יוֹשְׁבֵי, נַהֲלֹל; וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ, וַיִּהְיוּ לָמַס.
לא אָשֵׁר, לֹא הוֹרִישׁ אֶת-יוֹשְׁבֵי עַכּוֹ, וְאֶת-יוֹשְׁבֵי, צִידוֹן; וְאֶת-אַחְלָב וְאֶת-אַכְזִיב וְאֶת-חֶלְבָּה,
וְאֶת-אֲפִיק וְאֶת-רְחֹב.
לב וַיֵּשֶׁב, הָאָשֵׁרִי, בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי, יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ: כִּי, לֹא הוֹרִישׁוּ.
לג נַפְתָּלִי, לֹא-הוֹרִישׁ אֶת-יֹשְׁבֵי בֵית-שֶׁמֶשׁ וְאֶת-יֹשְׁבֵי בֵית-עֲנָת, וַיֵּשֶׁב, בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי
הָאָרֶץ; וְיֹשְׁבֵי בֵית-שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת, הָיוּ לָהֶם לָמַס.
לד וַיִּלְחֲצוּ הָאֱמֹרִי אֶת-בְּנֵי-דָן, הָהָרָה: כִּי-לֹא נָתְנוֹ, לָרֶדֶת לָעֵמֶק. לה וַיּוֹאֶל הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת
בְּהַר-חֶרֶס, בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִים; וַתִּכְבַּד יַד בֵּית-יוֹסֵף, וַיִּהְיוּ לָמַס. לו וּגְבוּל, הָאֱמֹרִי, מִמַּעֲלֵה
עַקְרַבִּים--מִהַסֶּלַע, וָמָעְלָה.

חפשו: "בונוס לימוד סניפי" באתר התנועה, כתבו לנו את התשובה הנכונה **ותקבלו 5 נק' בונוס בשלב האינטרנטי!**
*ניתן לענות עד יום שני, כ"ב בשבט.
**הבונוס ניתן רק לחניכים שירשמו לחידון- או שכבר רשומים.

שאלות חזרה שופטים פרק א'

- מה היה עונשו של אדוני בזק ומדוע? (פסוקים ה'-ז')
- מה כתוב בפסוקים הבאים בקשר לירושלים? (פסוקים ח' + כ"א)
- מה היה שמה הקודם של בית אל? (פסוקים כ"ב-כ"ג)
- **שאלת בונוס** במה דומה סיפור כיבושה של בית אל לכיבוש יריחו?

סיכום הפרק, חלוקתו לנושאים והשאלות נלקחו מאתר "בני ציון- בונים קומה בתנ"ך" ולעלוי נשמת רבקה חיה בת מרסל מסודי. הציטוט מן המקורות לקוח מאתר "מכון ממרא"